

Національний юридичний університет імені Ярослава Мудрого

Кафедра цивільного процесу

С И Л А Б У С

навчальної дисципліни

«НОТАРІАТ ТА НОТАРІАЛЬНІ ДІЇ КОНСУЛЬСЬКИХ УСТАНОВ»

Рівень вищої освіти – другий (магістерський) рівень

Ступінь вищої освіти – магістр

Галузь знань – 08 «Право»

Спеціальність – 081 «Право»

Статус навчальної дисципліни – за вибором студента

Рік набору – 2021

Силабус навчальної дисципліни «Нотаріат та нотаріальні дії консульських установ» для здобувачів вищої освіти другого (магістерського) рівня вищої освіти галузі знань 08 «Право» спеціальності 081 «Право». Харків: Нац. юрид. ун-т імені Ярослава Мудрого, 2021. – 13 с.

Розробники:

Баранкова Вікторія Валеріївна – кандидатка юридичних наук, доцентка кафедри цивільного процесу

Шутенко Оксана Василівна – кандидатка юридичних наук, доцентка кафедри цивільного процесу

Затверджено на засіданні кафедри цивільного процесу

(протокол № 1 від 13.09.2021 р.)

Оновлену редакцію (зі змінами та доповненнями) затверджено на засіданні кафедри цивільного процесу

(протокол № 9 від 08.06.2022 р.)

***Завідувач кафедри* – Гусаров Костянтин Володимирович, доктор юридичних наук, професор**

Дані про викладача

Назва навчальної дисципліни	Нотаріат та нотаріальні дії консульських установ
Вид навчальної дисципліни	За вибором студента
Викладач	Шутенко Оксана Василівна – кандидат юридичних наук, доцент кафедри цивільного процесу
Контактний телефон	057-704-92-70
E-mail	Окс.shut76@gmail.com
Консультації	відповідно до розробленого графіку індивідуальних консультацій.
Онлайн консультації	Ідентифікатор конференції Zoom: 351 514 8391, код доступу: 12345

Анотація навчальної дисципліни

Навчальна дисципліна «Нотаріат та нотаріальні дії консульських установ» включає поняття про нотаріат та нотаріальну діяльність, організаційні засади нотаріальної діяльності в Україні, співвідношення судової та нотаріальної юрисдикції, принципи нотаріальної діяльності, висвітлення практичних аспектів судового розгляду справ, пов'язаних із вчиненням нотаріальної діяльності, загальні та спеціальні правила вчинення нотаріальних дій консульськими установами, міжнародне співробітництво у сфері нотаріату.

Вивчення курсу передбачає засвоєння студентами основних категорій та інститутів нотаріального права, оволодіння навичками тлумачення правових норм та практичного їх застосування при вчиненні конкретних нотаріальних дій консульськими установами.

Мета та завдання навчальної дисципліни

Метою вивчення навчальної дисципліни «Нотаріат та нотаріальні дії консульських установ» є формування та засвоєння знань та інших компетентностей щодо основних категорій та інститутів нотаріального права,

системи органів та посадових осіб, які вчиняють нотаріальні дії, загальних та спеціальних правил вчинення нотаріальних дій, процесуальних особливостей вчинення нотаріальних дій консульськими установами.

Завдання:

- оволодіння навичками самостійної практичної роботи з нотаріальними нормами,
- засвоєння суті правових категорій нотаріального процесу,
- усвідомлення змісту нотаріальних процесуальних правових інститутів,
- розуміння об'єктивних закономірностей розвитку нотаріальних процесуальних правовідносин
- уміння визначати конкретний зміст норм нотаріального процесуального права,
- навички тлумачення та правильного застосування норм права при вчиненні конкретних нотаріальних дій,
- розуміння та правильне тлумачити судової практики з питань пов'язаних із вчиненням нотаріальної діяльності та розглядом цивільних справ, що впливають із попереднього вчинення нотаріальної дії або відмови у її вчиненні,
- набуття досвіду науково-дослідної роботи в галузі нотаріального процесуального права.

Навчальна дисципліна у структурі освітньо-професійної програми.

Міждисциплінарні зв'язки

Пререквізити: Актуальні проблеми міжнародного права, Право міжнародних договорів.

Кореквізити: Міжнародне право прав людини, Міжнародний цивільний процес.

Очікувані результати навчання здобувача вищої освіти

У результаті засвоєння навчальної дисципліни здобувач вищої освіти повинен демонструвати такі результати навчання:

РН НД 1. Здатність продемонструвати знання й розуміння теорії нотаріального процесу.

РН НД 2. Здатність продемонструвати знання й розуміння проблематики нотаріальних процесуальних правовідносин в аспекті глобалізації.

РН НД 3. Проаналізувати методологічні аспекти взаємодії теорії нотаріального та цивільного процесів.

РН НД 4. Проаналізувати особливості інноваційних тенденцій розвитку нотаріального законодавства та нотаріальної практики.

РН НД 5. Охарактеризувати методи дослідження ефективності нотаріальної практики.

РН НД 6. Визначати індикатори якості й ефективності нотаріальної практики.

РН НД 7. Визначати правові механізми реалізації нотаріального обігу в різних правопорядках.

РН НД 8. Виявляти готовність до прийняття рішень у складних ситуаціях при провадженні конкретної нотаріальної справи.

РН НД 9. Доводити епістемологічну правомірність висунення теоретичних альтернатив при проведенні наукових досліджень у царині нотаріату.

РН НД 10. Вміння аналізувати нотаріальні нормативно-правові акти з метою визначення необхідного кола юридичних фактів та документів-доказів для вчинення нотаріальної дії й дотримання загальних та спеціальних правил вчинення нотаріальних дій.

**Види навчальних занять та самостійна робота
для здобувачів вищої освіти денної форми навчання**

№ п/п	Аудиторні заняття (контактні)		Самостійна робота (в годинах)
	Теми лекцій	Теми практичних занять	
1	Світові системи нотаріату.	Світові системи нотаріату.	8
2	Нотаріат як орган безспірної юрисдикції.	Нотаріат як орган безспірної юрисдикції.	8
3	Система нотаріальних органів в Україні та їх компетенція.	Система нотаріальних органів в Україні та їх компетенція.	8
4	Принципи нотаріальної діяльності.	Принципи нотаріальної діяльності.	8
5	Загальні правила вчинення нотаріальних дій.	Загальні правила вчинення нотаріальних дій.	8
6	Нотаріальні дії консульських установ, спрямовані на посвідчення безспірних прав.	Нотаріальні дії консульських установ, спрямовані на посвідчення безспірних прав.	15
7	Нотаріальні дії консульських установ, спрямовані на посвідчення та засвідчення безспірних фактів.	Нотаріальні дії консульських установ, спрямовані на посвідчення та засвідчення безспірних фактів.	15
8	Нотаріальні дії консульських установ, спрямовані на збереження майна та документів, а також на надання документам виконавчої сили.	Нотаріальні дії консульських установ, спрямовані на збереження майна та документів, а також на надання документам виконавчої сили.	10

**Види навчальних занять та самостійна робота
для здобувачів вищої освіти заочної форми навчання**

	Теми лекцій	Теми практичних занять	Самостійна робота
1	Нотаріат як орган безспірної юрисдикції.		110
2	Загальні правила вчинення нотаріальних дій.	Загальні правила вчинення нотаріальних дій.	
3	Нотаріальні дії консульських установ	Нотаріальні дії консульських установ	

Самостійна робота студентів

Самостійна робота студентів здійснюється у таких формах:

- підготовка індивідуальної підсумкової письмової роботи;
- опрацювання нової наукової та навчальної літератури, статистичних даних та бухгалтерської звітності підприємств, матеріалів експертно-аналітичних центрів тощо;
- робота над кейсами з питань стратегування діяльності підприємств;
- виконання практичних завдань, самотестування;
- написання есе та рефератів;
- підготовка тез доповідей на науково-практичні конференції;
- участь у конкурсах студентських наукових праць;
- підготовка до практичних занять, колоквіумів та заліку.

Завдання та методичні рекомендації до самостійної роботи наведено у Методичних матеріалах з навчальної дисципліни «Нотаріат та нотаріальні дії консульських установ» для студентів другого (магістерського) рівня вищої освіти галузі знань 08 «Право» спеціальності 081 «Право».

Навчально-методичне та інформаційне забезпечення навчальної дисципліни

Нормативно-правові акти

Закон України «Про нотаріат»

<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3425-12#Text>

Порядок вчинення нотаріальних дій нотаріусами України

<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0282-12#Text>

Положення про порядок учинення нотаріальних дій в дипломатичних представництвах та консульських установах України

<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1649-04#Text>

Віденська конвенція про дипломатичні зносини

https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_048#Text

Віденська конвенція про консульські зносини

https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_047#Text

Указ Президента України Про Консульський статут України

<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/127/94#Text>

Закон України «Про дипломатичну службу»

<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2449-19#Text>

Наказ Міністерства закордонних справ України Про затвердження положення про консульський збір <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2449-19#Text>

Положення про дипломатичне представництво України за кордоном <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/166/92-%D1%80%D0%BF#Text>

Література

Основна література

1. Поповченко О. І. Енциклопедія захисту нотаріальної діяльності. – Х. : ФО-П Лисяк Л.С., 2020. – 448 с.
2. Фурса С.Я., Фурса Є.І., Бордюг Т.О., Фурса Є.Є. Нотаріальний процес. Інтерактивний курс (з практикумом). Підручник. Київ: Алерта, 2021. 480 с.
3. Принцип законності та обґрунтованості нотаріальних актів щодо посвідчення безспірних прав // Liber Amicorum Вячеслав Комаров /

- упоряд. Т. Комарова ; за ред. Т. Комарової. – Харків : Право, 2020. – С. 1147-1156.
4. Череватенко І. М. Принципи безпосередності та диспозитивності у нотаріальному провадженні щодо посвідчення безспірних прав / І. М. Череватенко // Підприємництво, господарство і право. – 2016. – № 11. – С. 53-57.
 5. Баранкова В. В. Поняття та межі нотаріальної таємниці // Мала енциклопедія нотаріуса. – 2017. – № 4(94). – С. 192-219
 6. Баранкова В. В. Реалізація спадкових прав: розмежування судової та нотаріальної юрисдикції // Мала енциклопедія нотаріуса. – 2016. – № 5. – С. 119-130.
 7. Коротюк О. В., Журавльов Д. В., Чижмарь К. І. Посвідчення нотаріусом фактів : загальна характеристика, зразки нотаріальних документів. – К. : ОВК, 2021. – 56 с.
 8. Коротюк О. В. Виконавчі написи: зразки нотаріальних документів. – К.: ОВК, 2018. – 28 с.
 9. Нотаріат в Україні: Книга 1. Організація нотаріату з практикумом: Підручник у трьох книгах / за заг. ред. д.ю.н., професора, заслуженого юриста України С. Я. Фурси. – 3-тє вид., доповн. і перероб. – К.: Алерта, 2015. – 484 с.
 10. Нотаріат : Підручник / В. В. Комаров, В. В. Баранкова. – Х.: Право, 2019. – 416 с.
 11. Шутенко О.В. Нотаріат та нотаріальні дії консульських установ: впровадження змін щодо діяльності консульських установ при здійсненні нотаріальних дій// Scientific Journal «ScienceRise: Juridical Science» № 1(15)2021 р., С 20 -23.

Додаткова література

1. Законодавство України про нотаріат XIX - XXI століть / Журавльов Д.В., Чижмарь К.І., Коротюк О.В. – К.: ОВК, 2021. – 1802 с.
2. Іноземні документи в нотаріальній практиці / Коротюк О. В., Журавльов Д. В., Чижмарь К. І. – К.: ОВК, 2021. – 32 с.
3. Корнєєв Ю. В. Нотаріат в Україні : навчальний посібник. – Київ : Центр учбової літератури, 2019. – 120 с.
4. Череватенко І. М. Нотаріальне провадження щодо посвідчення безспірних прав : монографія / І. М. Череватенко. – Харків : Право, 2017. – 200 с.
5. Череватенко І. М. Правила визначення нотаріальної юрисдикції / І. М. Череватенко // Цивільний процес на зламі століть : матеріали наук-практ. конф. присвяч. 50-річчю заснування кафедри цивільного процесу. – Харків, 2016. – С. 154-157.
6. Чижмарь К. І., Журавльов Д. В. Нотаріальне діловодство. Правила ведення : практичний посібник. – Київ, 2019. – 252 с.
7. Фурса С. Я., Фурса Є. І., Дика А. О. Спир про право у цивілістичному процесі: нотаріат, суд, виконавче провадження : монографія. Київ : Алерта, 2021. – 288 с.
8. Баранкова В.В. Оскарження нотаріальних дій як складова системи судового контролю за нотаріальною діяльністю. Мала енциклопедія нотаріуса. 2018. № 4 (100). С. 86 – 100
9. Баранкова В.В. Предмет доказування у справах про відшкодування шкоди, заподіяної нотаріусами/ Вісник Чернівецького факультету Національного університету «Одеська юридична академія», 2020, № 1, С. 21 – 27
10. Нотаріат в Україні : навчальний посібник / Нікітін Ю.В., Бичкова С.С., Чубенко А.Г. – 4-те вид., доп. і перероб. / за заг. ред. док. юрид. наук, проф. Ю. В. Нікітіна. – Київ: ВНЗ «Національна академія правління», 2016. – 586 с.

Інтернет-ресурси:

Сайт Ради Європи - <http://www.coe.kiev.ua>

Офіційний веб-портал Верховної Ради України - <http://rada.gov.ua/>

Офіційний веб-портал Президента України - <http://www.president.gov.ua>

Офіційний веб-портал Кабінету Міністрів України - <http://www.kmu.gov.ua>

Офіційний веб-портал Верховного Суду - https://supreme.court.gov.ua/supreme/gromadyanam/perelik_sprav/

Офіційний веб-портал Конституційного Суду України - <https://ccu.gov.ua/>

Офіційний веб-портал Міністерства юстиції України - <https://minjust.gov.ua/>

СЕНМК

Стандартизований електронний навчально-методичний комплекс кафедри адміністративного права. URL: http://library.nlu.edu.ua/index.php?option=com_k2&view=itemlist&task=category&id=605:administratyvna-protsedura&Itemid=151

Вимоги викладача

Студенти *повинні*: регулярно відвідувати практичні заняття; систематично та активно працювати на лекційних і практичних заняттях; давати повну й ґрунтовну відповідь на питання; обґрунтувати свою точку зору при обговоренні доповіді; повно й переконливо наводити доводи при розв'язанні завдань; аналізувати норми права, здійснювати аналіз судової та правозастосовної практики; якісно виконувати письмові практичні завдання,

контрольні та самостійні роботи. Практичні заняття, пропущені за поважних причин, можуть бути відрацьовані за попереднім узгодженням із викладачем.

Студентам *рекомендується*: брати участь у наукових конференціях, конкурсах наукових праць, роботі наукового гуртка, написанні наукових статей, проходити додаткові он-лайн курси та використовувати додаткову літературу й матеріали судової практики та практики нотаріального діловодства.

Викладач *бере до уваги* здатність до креативного мислення та творчій підхід студента до виконання завдань, вільне мислення, навчальні та наукові здобутки студента, що підтверджені документально (грамоти, дипломи, сертифікати тощо).

Обов'язковою вимогою є дотримання студентами норм «Кодексу академічної етики Національного юридичного університету імені Ярослава Мудрого» (https://nlu.edu.ua/files/norm_doc/kodeks_academichnoyi_etyky.pdf).

Під час аудиторних занять прошу використовувати гаджети тільки у навчальних цілях (наприклад, для перегляду презентацій лекції). Дозволяється користуватися ноутбуками і планшетами для ведення конспектів лекцій та відстеження потрібної інформації. Можна приносити із собою питну воду. В разі нагальної потреби можна виходити з аудиторії, не заважаючи при цьому викладачу та іншим студентам.

Контрольні заходи результатів навчання

Оцінювання результатів засвоєння навчальної дисципліни «Нотаріат та нотаріальні дії консульських установ» передбачає проведення поточного та підсумкового контролю і здійснюється на основі накопичувальної бально-рейтингової системи.

Поточний контроль знань студентів включає:

контроль якості засвоєння студентами програмного матеріалу навчальної дисципліни на практичних заняттях із застосуванням таких засобів: усне/письмове опитування, експрес-опитування, вирішення

практичних завдань, участь у розробці кейсу, підготовка презентації, есе, реферату тощо. Поточний контроль має на меті перевірку рівня підготовки студента у вивченні матеріалу. У ході практичного заняття студент може отримати оцінку за чотирибальною шкалою (0, 3, 4, 5);

- контроль якості засвоєння студентами програмного матеріалу навчальної дисципліни, що проводиться наприкінці модулів у формі колоквиумів.

Обов'язковою формою самостійної роботи студентів є підготовка індивідуальної підсумкової письмової роботи. Максимальна кількість балів за результатами захисту індивідуальної підсумкової письмової роботи – 20 балів.

Формою підсумкового контролю знань здобувачів вищої освіти з навчальної дисципліни є диференційований залік. Мінімальна кількість балів для отримання диференційованого заліку – 60.

Шкала підсумкового педагогічного контролю:

Оцінка за шкалою ECTS	Визначення	Оцінка за національною шкалою для заліку	Оцінка за 100- бальною шкалою, що використовується в НЮУ
A	Відмінно – відмінне виконання, лише з незначною кількістю помилок	зараховано	90 – 100
B	Дуже добре – вище середнього рівня з кількома помилками		80 – 89
C	Добре – у цілому правильна робота з певною кількістю незначних помилок		75 – 79
D	Задовільно – непогано, але зі значною кількістю недоліків		70 – 74
E	Достатньо – виконання задовольняє мінімальні критерії		60 – 69

FX	Незадовільно – потрібно попрацювати перед тим, як перескладати	не зараховано	35 – 59
F	Незадовільно – необхідна серйозна подальша робота, обов'язковий повторний курс		0 – 34